

Республика Татарстан
Совет Чукмарлинского
сельского поселения
Сармановского
муниципального района

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Чукмарлы авыл жирлеге
советы

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2021ел, 26 ноябрь

№ 13

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә инициатив проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау турында

"Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясы, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Чукмарлы авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең инициатив проектларын тәкъдим итү, керту, фикер алышу һәм карау тәртибен күшымтада бирелгән тәртиптә расларга.

Әлеге каарны Сарман муниципаль районының рәсми сайтында бастырырга (<https://sarmanovo.tatarstan.ru/index.htm>) һәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль районы
Чукмарлы авыл жирлеге
Советы Рәисе

И. Х. Хадиуллин

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә инициатив проектлар тәкъдим итү, керту, фикер алышу һәм карау тәртибе

Глава 1. Гомуми нигезләмәләр

Әлеге тәртипне җайга салу предметы

Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Чукмарлы авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә инициатив проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алу белән бәйле рәвештә барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне җайга сала.

Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен күрсәтелә торган инициатив проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге Тәртипнең нигезләмәләре, әгәр законда һәм (яисә) башка норматив хокукий актта башкасы каралмаган булса һәм алар нигезендә Сарман авыл жирлеге Советы каарлары белән кабул ителгән булса, кулланылмый.

Инициатив проектлар

Әлеге Тәртиптә инициатив проект дигендә Сарман муниципаль района Чукмарлы авыл жирлегендә яшәүчеләрнең жирлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турындагы жирле әһәмияттәгә мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуки бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү тәкъдиме аңлашыла.

Инициатив проект үз эченә түбәндәгә мәгълumatларны алырга тиеш:

1) Жирлек халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрне) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләменнән тыш, әлеге акчалардан файдалану күздә тотылган очракта, жирлек бюджеты акчалары күләмен күрсәтү;

8) әлеге Тәртипнең 3 статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләрне үз эченә алган проектны тасвирлауны үз эченә ала, аңа инициатор каары буенча график һәм (яисә) таблица материаллар күшүлүп бирелергә мөмкин.

Инициатив проект әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләрне үз эченә алган проектны тасвирлауны үз эченә ала, аңа инициатор каары буенча график һәм (яисә) таблица материаллар күшүлүп бирелергә мөмкин.

Инициатив проектлар халык мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашырыла ала торган территорияне билгеләү

Инициатив проектлар жирлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- 9) күп фатирлы йортның подъезды;
- 10) күпфатирлы йорт;
- 11) бер төркем күпфатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар (шул исәптән урам, квартал яки башка элемент планлаштыру структурасы);
- 12) торак пункт;
- 13) торак пунктлар төркеме;

Жирле эhемияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү буенча инициатив проектларны гамәлгә ашыру һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү максатларында жирлек башкарма комитеты карапы (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карап) белән жирлек территориясен өлешләргә бүлү каралырга мөмкин. Бу очракта инициатив проектлар тәкъдим ителә, жирлек территориясенең тиешле өлеше чикләрендә фикер алышына һәм гамәлгә ашырыла.

Глава 2. Инициатив проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

Проектның инициаторлары

Инициатив проектны кертү инициативасы белән чыгыш ясау хокукуна ия:

- 1) уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркем (алга таба-инициатив төркем);
- 2) территориаль иҗтимагый үзидарә органнары;
- 3) авыл торак пунктның старостасы.

Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):

- 4) инициатив проект әзерлиләр;
- 5) инициатив проект турында фикер алышуны оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициатив проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданнар фикерен ачыклауны тәэммин итәләр;
- 6) жирлек башкарма комитетына инициатив проект кертәләр;
- 7) инициатив проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;
- 8) башка хокукларны гамәлгә ашыralар һәм әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларда билгеләнгән вазыйфаларны үтиләр.

Инициатив төркем төзү һәм аның әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар кабул итүе беркетмә белән рәсмиләштерелә.

Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар территориаль иҗтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль иҗтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.

Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар иҗтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

Инициатив проектка ярдем итү мэсьеләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау

Инициатив проект авыл жирлеге халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициатив проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.

Проект инициаторы гражданнарның инициатив проектка ярдем итү мэсьеләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

9) гражданнар жыенында инициатив проектны карау;

10) гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мэсьеләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау;

11) гражданнардан сораштыру үткәрү;

12) инициатив проектка ярдем итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

Проект инициаторы инициатив проектка ярдем итү мэсьеләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану турында карап кабул итү хокукуна ия.

Инициатив проектларны тәкъдим итү мэсьеләләре буенча гражданнар жыены

Инициатив проектны (алга таба – жыен) курсетү мэсьеләләре буенча гражданнар жыены проект инициаторы мөрәҗәгате нигезендә жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Жыен үткәрү турында проект инициаторының мөрәҗәгатендә курсәтелә:

13) проект инициаторы (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны) турында белешмәләр;

14) инициатив проект турында мәгълүмат;

15) инициатив проектны тәкъдим итү мэсьеләләре буенча авыл жирлеге башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары;

16) жыенның датасы, вакыты һәм урыны турында тәкъдимнәр;

Жыен жирлек уставы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Жыен үткәрү турында берничә үтенечнамә килгән очракта, бер жыенда берничә инициатив проектны карау мөмкин.

Инициатив проектларны тәкъдим итү мэсьеләләре буенча гражданнар жыелышы

Инициатив проектны тәкъдим итү мэсьеләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба – жыелыш) проект инициаторы карары белән билгеләнә һәм үткәрелә.

Жыелыш авыл жирлеге терриориясе өлешендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициатив проектны тормышка ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны тормышка ашыру жирлек халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, жирлек терриориясенең төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәрелергә мөмкин.

Жыелышта уналты яше тулган әлеге терриориядә яшәүчеләр катнаша ала.

2. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:

- 1) көндезге формада-көн тәртибендәге мәсъәләләр буенча фикер алышу һәм тавыш бирүгә қуелган мәсъәләләр буенча каарлар кабул итү өчен халыкның уртак булу формасында;
- 2) көндезге-чittән торып – көн тәртибендәге мәсъәләләрне карау һәм тавышка қуелган мәсъәләләр буенча каарлар кабул итү мөмкинлеген күздә тоткан формада, шулай ук жыелыш үткәрү турындағы хәбәрдә күрсәтелгән яки сайттан файдаланып тавыш бирү юлы белән "Интернет" мәгълумат-телеқоммуникация чөлтәрендә порталның исеме һәм домен исеме Сарман муниципаль районның рәсми сайтында күрсәтелә.

Бер жыелышта берничә инициатив проект каралырга мөмкин. Әлеге очракта жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча хокуклар һәм бурычлар проект инициаторлары белән бергә гамәлгә ашырыла.

Жыелыш үткәрү, документлар әзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

Башкарма комитет проект инициаторына жыелышны үткәрудә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәрү өчен бина бирә. Башкарма комитет каары белән жыелышлар үткәрү өчен бирелә торган биналар исемлеге билгеләнергә мөмкин.

Жыелыш катнашучылар арасында әлеге территориядә яшәүче 16 яшкә житкән кешеләрнең гомуми санының 50% ын тәшкил итә.

Жыелышка әзерлек

Жыелыш үткәрү турында проект инициаторының каарында күрсәтелә:

- 1) фикер алышу өчен жыелыш үткәрелә торган инициатив проект;
- 2) жыелышны үткәрү формасы (көндезге яки көндезге-чittән торып);
- 3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндезге-чittән торып үткәрү очрагында-халык тавыш бирүләрен уздыру планлаштырыла торган мәсъәләләр;
- 4) жыелышны үткәрү датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында – шулай ук тавышка қуелган мәсъәләләр буенча халык каарларын кабул итү тәмамлану датасы һәм мондый каарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка қуелган мәсъәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен маҳсус сайттан файдалану турында каар;

5) жыелышта катнашучыларның яки жыелышны көндезге-чittән торып үткәрү очрагында көн тәртибендәге мәсъәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның фаразланган саны;

6) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә үткәрү турында хәбәр итү ысууллары;

Проект инициаторы жирлек башкарма комитетына жыелышны үткәрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жибәрә.

Жыелыш үткәрү турында хәбәрнамәдә күрсәтелә:

7) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктитиң исем-фамилиясе, исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

8) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

9) жыелышны оештыру һәм уздыру буенча проект инициаторларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, телефон номерлары, вәкаләтле затларның телефон номерлары.

10) жыелышны үткәрудә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткәрү өчен бина бирү (жыелышны көндезге-чittән торып үткәрү очрагында) һәм (яки) тавыш бирүгә

қуелган мәсъәләләр буенча халық тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында үтенеч;

Жыелышны үткәрү турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исеменнән жыелышны үткәрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

Жирлек башкарма комитеты жыелышын үткәрү өчен бина бирү турындагы үтенеч булганды, хәбәрнамә кергән көннән өч көн эчендә проект инициаторына үткәрү өчен бина бирү мөмкинлеге турында хәбәр итә яки жыелыш үткәрү урынын һәм (яки) датасын һәм вакытын үзгәртергә тәкъдим итә. Проект инициаторы әлеге тәкъдим алынганнан соң өч көн эчендә жыелышны үткәрү урынын һәм (яки) вакытын үзгәртүгә ризалык яки ризалашмау турында хәбәр итәргә тиеш.

Башкарма комитет жыелыш үткәрү, шул исәптән инициатив проект белән танышу тәртибе турында мәгълүматларны "Интернет"мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Сарман муниципаль районның рәсми сайтында урнаштыра:

11) жыелыш үткәрү турында хәбәрнамә кергән көннән өч көн эчендә;

12) проект инициаторының жыелыш үткәрү урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәрту турындагы тәкъдим белән ризалыгы алынганнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны көндөзгө-читтән торып уздырганда).

Башкарма комитет, жыелышны үткәрүдә ярдәм итү проекты инициаторына ярдәм итү максатыннан, вәкаләтле вәкил билгеләү хокукуна ия. Башкарма комитет вәкилен билгеләү турында проект инициаторына алдан хәбәр ителә.

Жыелышны көндөзгө формада үткәрү тәртибе

Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданнарны Башкарма комитет тарафыннан раслана торган форма буенча исемлек төзү белән теркәүне тәэмин итә. Жыелышта катнашкан гражданнар исемлеге жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

Жыелышның көн тәртибендәге мәсъәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашуучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибендәге мәсъәләләр буенча каарлар жыелышта катнашуучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алыш бару өчен рәис һәм секретарь сайлана.

Рәис жыелышны алыш бара, көн тәртибендәге сорауларны игълан итә, жыелышта катнашуучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш тарафыннан кабул ителгән каарларны формалаштыра, аларны тавышка куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

Секретарь жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлык каарлар, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелгән жыелыш беркетмәсен алыш бара. Жыелыш беркетмәсенә жыелыш секретаре һәм рәисе кул куя.

Жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

13) жыелышны үткәрү урыны һәм вакыты;

14) жыелышта катнашкан гражданнар саны;

15) жыелыш рәисе һәм секретаре турында яшәү урыны күрсәтелгән мәгълүмат;

16) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге;

17) көн тәртибендәге мәсъәләләр буенча кабул ителгән каарлар.

Жыелышны көндезге-чittән торып үткәрү тәртибе

Жыелышны көн тәртибендәге мәсьәләләрне турыдан-туры карап тикшерү һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү әлеге Тәртипнең 9 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткәрү турында хәбәрдә күрсәтелгән, тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча каарның язма рәвешендә рәсмиләштерелгән урынга яки адрес буенча жибәрергә хокуклы. Каарның якынча формасы Башкарма комитет тарафыннан раслана.

Жыелышта көндезге-чittән торып бүлектә катнаша торган затлар, шулай ук аларны кабул итү тәмамланган датага кадәр кабул ителгән затлар исәпләнә.

Жыелыш махсус сайттан файдаланып, махсус рәвештә чittән торып уздырылган очракта, жыелыш уздыру һәм көндезге фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү турындагы хәбәр күрсәтелгән сайтта көн тәртибе мәсьәләләре буенча урнаштырыла.

Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү махсус сайттан файдаланып, жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан, "риза", "каршы" яки "тыелып торам" формулировкалары белән чагылдырылган көн тәртибендәге һәр мәсьәлә буенча каар күрсәтү юлы белән башкарыла. Махсус сайтны кулланып тавыш бирүдә катнашучылар булып тавыш бирү датасына һәм вакытына кадәр электрон формада тавыш биргән кешеләр санала. Халыкны идентификацияләү бердәм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасын кулланып башкарыла. Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вакыты тәмамланганчы бер туктаусыз үткәрелә.

Махсус сайтны кулланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә формалаштырыла һәм сайтта мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң бер көн эчендә урнаштырыла. Башкарма комитетның расланган тавыш бирү беркетмәсе проект инициаторына аларны формалаштырганнан соң өч көн эчендә жибәрелә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып тора.

Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең "Персональ мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

Тавыш бирү тәмамланганнан соң, сораштыру юлы белән яки махсус сайтны кулланып, секретарь жыелыш беркетмәсен әзерли, аңа жыелыш секретаре һәм рәисе имза сала.

Көндезге-чittән торып уздырыла торган жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 18) көндезге фикер алышу урыны һәм вакыты;
- 19) чittән торып тавыш бирү ысулы, аңы башлау һәм тәмамлау датасы һәм вакыты;
- 20) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 21) жыелыш рәисе һәм секретаре турында яшәү урыны күрсәтелгән мәгълүмат;
- 22) жыелышның көн тәртибе, көндезге фикер алышудагы чыышларның эчтәлеге;
- 23) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре.

Инициатив проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясен үткәрү

Инициатив проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә житкән кешеләр саны 1000 кешедән артып китсә, инициатив проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе (алга таба – конференция) үткәрелегә мөмкин.

Конференция әлеге Тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алыш үткәрелә.

Конференцияне үткәрү турында проект инициаторы каарында, әлеге Тәртипнең 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, күрсәтелергә тиеш:

24) делегатлар сайлау өчен вәкиллек нормасы 16 яшькә житкән 100 кешедән 1 делегаттан ким була алмый;

25) делегатлар сайлау өчен жыельышлар үткәрү вакыты һәм тәртибе.

Конференция беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып делегатлар сайлау турында жыельышлар беркетмәләре тора.

Инициатив проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю

Инициатив проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю (алга таба – имзалар жыю) проектның инициаторы булып тора.

Инициатив проектларга ярдәм итү өчен, инициатив төркем әгъзалары имзаларын да керте, имзалар саны утыз кешедән дә ким булмаска тиеш.

Имзалар жыю киләсе тәртиптә башкарыла:

26) имза аларны кул кую кәгазенә керту юлы белән жыела, аның формасы Башкарма комитет тарафыннан раслана;

27) имза кәгазендә имзалар жыю гамәлгә ашырыла торган инициатив проект күрсәтелә;

28) имза кәгазендә яшәүченең имzasы һәм аны керту датасы куела. Имза һәм аны кую датасын катнашучы үз кулы белән куя. Имза кәгазендә катнашучы турында белешмәләр имзалар жыюны гамәлгә ашыруучы зат тарафыннан имза кәгазенә кертелергә мөмкин. Әлеге мәгълүматлар кульязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашны куллану рөхсәт ителми;

29) халык бер үк инициатив проектны хуплауга бер генә тапкыр имза кую хокукуына ия;

30) һәр язылу кәгазе проект инициаторы вәкиле имzasы белән расланган булырга тиеш. Имза салу кәгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыруучы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәү урыны адресын үз кулы белән яза, шулай ук үз имzasын һәм аны керту датасын куя;

31) Имзалар жыйиганда, имза кәгазенең алгы ягын һәм арткы ягын тутыру рөхсәт ителә. Шул ук вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясе булган, ә имзалар жыюны гамәлгә ашыруучы проект инициаторы вәкиле турында таныклыклар кул кую кәгазенең икенче ягында катнашучының соңғы имзасыннан соң куела;

32) имзалар жыйиганда "Персональ мәгълүматлар туринде" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы алышырга тиеш.

Әлеге инициатив проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерләрен ачыклау өчен сораштыру үткәрү

Әлеге инициатив проектка ярдәм итү турында гражданнар фикерен ачыклау өчен (алга таба-сораштыру) жирлек халкы инициативасы яисә аның өлешендә үткәрелә, аларда түбәндәгे очракларда инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

33) инициатив проектны тулаем авыл жирлеге мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;

34) инициатив проектны авыл жирлегенең 1000 кешедән артык өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы жирлек советына гариза жибәрә, анда күрсәтелә:

35) сораштыру үткәрү тәкъдим ителгән инициатив проект;

36) проект инициаторының тәкъдимнәре:

а) сораштыру үткәрү датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткәрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны турында;

37) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктитиң исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы әлеге Тәртипнәң 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар булса, гариза проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлекнәң яисә аның өлешенең кимендә 10 кешесе тарафыннан имзалана. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага кул қуйган затлар турында белешмәләр (фамилия, исем, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр) күрсәтелә.

Жирлек советы гариза көргән көннән 30 көннән дә соңға калмыйча аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру бирүдән баш тарту турында карап кабул итә.

Сораштыру үткәрү турындагы инициативаны әлеге статьяда билгеләнгән тәртипне бозу, әгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан жирлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дөрес итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Инициатив проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнарны сораштыру жирлек уставы һәм "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлеше нигезендә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Сораштыруда инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек яки аның өлешендә 16 яшькә җиткән халкы катнашырга хокуклы, аларда.

Сораштыру нәтижәләре буенча Башкарма комитет проект инициаторына аларны әзерләгәннән соң 3 эш көненнән дә соңға калмыйча җиткәрә.

Глава 3. Инициатив проектларны керту һәм карау

Башкарма комитетка инициатив проектлар керту

Инициатив проект керткәндә Башкарма комитетка тапшырыла:

1) проектның көгазьдә һәм электрон формада тасвирламасы, аңа график һәм (яки) таблица материаллары күшүлүргө мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исеменнән Башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;

3) жыен, граждандар жыелышлары яки конференцияләре протоколы, граждандардан сораштыру нәтижәләре һәм (яки) жирлек халкының инициатив проектын яки аның өлешендә хуплавын раслаучы имзаланган битләр.

Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар Башкарма комитетка инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә игълан ителгән кыйммәт белән почта аша жибәрелә һәм кертемнәр исемлеге белән жибәрелә.

Проектны керту датасы булып, Башкарма комитет тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне тора.

Документлар Башкарма комитетка турыдан-туры эш итүче зат, инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырылса, күрсәтелгән затка, Башкарма комитет тарафыннан аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алу өчен расписка бирелә. Расписка Башкарма комитет тарафыннан документлар кабул ителгән көнне тапшырылырга тиеш.

Инициатив проектларны карау буенча комиссия

Инициатив проектларны карау буенча комиссия (алга таба – комиссия) инициатив проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

Комиссиянең саны 10 кеше тәшкил итә .

Комиссиянең персональ составы Башкарма комитет карары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган каарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдыру өчен формалаштырыла.

Комиссия комиссия рәисе, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

Комиссия рәисе:

- 4) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеге белән җитәкчелек итә;
- 5) комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проектын формалаштыра;
- 6) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;
- 7) комиссия утырышларында рәислек итә.

Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганды, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

Комиссия секретаре:

- 8) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәэмин итүне, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне гамәлгә ашыра;
- 9) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткәрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;

10) комиссия утырышлары беркетмәләрен алыш бара.

Комиссия әгъзасы:

11) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;

12) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

13) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

14) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

15) комиссия утырышларында тавыш бирә.

Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

Комиссия утырышы анда аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проектны башлап жибәрүчеләргә аны үткәрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан каарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

Комиссия каары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

Комиссия әгъзалары каарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

Комиссия тарафыннан кабул ителгән каар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы комиссия утырышы беркетмәсенә кертелергә тиешле язма рәвештә үзенең аерым фикерен бәян итәргә хокуклы.

Комиссия утырышы нәтиҗәләре буенча беркетмә төзелә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылғаннан соң өч көн эчендә имзалана.

Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көненән дә соңга калмыйча, аны Башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәэмин итүне Башкарма комитет башкара.

Башкарма комитет тарафыннан инициатив проектны карау тәртибе

Инициатив проект Башкарма комитет тарафыннан кертелгәннән соң 30 көн эчендә карала.

Башкарма комитетка инициатив проектны гамәлгә керту турындагы мәгълүмат «Яңа Сарман» (Сарман) район газетасында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Сарман муниципаль районының рәсми сайтында <https://sarmanovo.tatarstan.ru>/веб-адрес буенча әлеге Тәртипнен 2 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән белешмәләрне, шулай ук проектның

инициаторлары хакында инициатив проект башкарма комитетка кертелгэн көннөн алыш өч эш көне эчендә урнаштырылырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар башкарма комитетка үзләренең искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен, аларны тәкъдим итү вакытын күрсәтеп, тәкъдим итү мөмкинлеге турында мәгълүмат бирәләр.

Инициатив проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиده эш көне тәшкил итә. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшькә житкән жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Искәрмәләр һәм тәкъдимнәр Башкарма комитетка яшәүче тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә почта аша жибәрелә.

Инициатив проект буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башкара.

Инициатив проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Башкарма комитет житәкчесенә әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгэн каарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия каарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Әгәр Башкарма комитетка берничә инициатив проект кертелгэн булса, шул исәптән естенлекле проблемалар эчтәлеге буенча охшаш проблемаларны тасвирлау белән, комиссия Башкарма комитет житәкчесенә конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

Конкурс нигезендә сайлап алу әлеге Тәртипнен 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле каар кабул ителгәннән соң өч көннән дә сонга калмыйча жибәрелә.

Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алыш яки конкурс нәтижәләре буенча Башкарма комитет житәкчесе тубәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) авыл жирлеге бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе нигезендә әлеге инициатив проектны хупларга һәм жирлек бюджеты турындагы каарда караган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә, тиешле максатларга һәм (яки) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибенә туры китереп, эшне дәвам итәргә;

2) инициатив проектка ярдәм итүдән баш тарту һәм инициатив проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проект инициаторларына кире кайтарырга.

Башкарма комитет житәкчесе инициатив проектка ярдәм итүдән баш тарту турында тубәндәге очракларның берсендә каар кабул итә:

3) инициатив проектны керту һәм аны карауның билгеләнгэн тәртибен үтәмәү;

4) инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Сарман авыл жирлеге устав таләпләренә туры килмәве;

5) жирле үзидарә органнарында кирәклө вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

6) инициатив түләүләр барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чараплар қуләмендә жирлек бюджеты чараплары булмау;

7) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк хәл итү мөмкинлеге булу;

8) инициатив проектны конкурс буенча сайлап алуны узмаган дип тану.

Проектны карау нәтижәләре буенча каар проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә сонга калмыйча жибәрелә.

Башкарма комитет әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында караган очракта, проект инициаторларына инициатив проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка жирлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның

компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, Башкарма комитет вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициатив проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнен 15 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

Конкурс нигезендә сайлап алуны комиссия башкара.

Конкурс нигезендә сайлап алу критерияләре булып тора:

9) халыкның инициатив проект хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны гамәлгә ашыруда катнашуы дәрәҗәсе;

10) инициатив проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек;

Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары әлеге Тәртипкә күшүмтада (алга таба – критерийлар) билгеләнгән.

Конкурс нигезендә сайлап алу әлеге Тәртипнен 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.

Комиссия инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициатив проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.

Конкурс нәтижәләре буенча, критерийлар буенча йомгаклау бәясен исәпкә алып, комиссия инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган яисә узмаган дип иғълан итү турында карап кабул итә.

Конкурс нигезендә сайлап алуны узган проектлар барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган инициатив проектлар иғълан ителә.

Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет карапы

Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет житәкчесе карап чыгара.

Инициатив проектны гамәлгә ашыру турындагы карап үз эченә алырга тиеш:

11) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны курсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән чараның исеме;

12) жирлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чара (чаралар) үткәрү h. b.);

13) инициатив проектны тормышка ашыруга бүлеп бирелә торган авыл жирлеге бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;

14) заказ бируче, төзүче исеме;

15) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) гамәлгә ашыру вакыты;

16) Инициатив түләүләр күләме бүлеп, объектның фаразланган (чикле) бәясе яисә чараны (чараларны) уздыруга акчаларның ин чик күләме;

17) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның ин чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

19 статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация чөлтэрендә инициатив проект түрүндә мәгълүматны бастырып чыгару (халықка житкөрү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Башкарма комитетның инициатив проектын карау түрүндә, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы түрүндә, шул исәптән акчаларны куллану түрүндә, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы түрүндә мәгълүмат “Яңа Сарман” (Сарман) район газетасында бастырып чыгарылырга һәм <https://sarmanovo.tatarstan.ru/> веб-адресы буенча Сарман муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары түрүндә башкарма комитетның хисабы район газетасында «Яңа Сарман» (Сарман) газетасында басылып чыгарга һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтэрендә <https://sarmanovo.tatarstan.ru/> веб-адрес буенча Сарман муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль районы Чукмарлы авыл
жирлеге муниципаль берәмлекендә
инициатив проектларны тәкъдим итү,
керту, фикер алышу һәм карау тәртибенә
КУШЫМТА

Критерий номеры	Критерий исеме/критерийлар төркеме	Критерий буенча баллар
I.	Иҗтимагый файдалы проектны гамәлгә ашыру	
	<p>проект муниципаль берәмлек халкы өчен югары социаль, мәдәни, ял итү һәм башка иҗтимагый файда</p> <p>дип бәяләнә. _____ »: актив гражданлық позициясе, сәламәт яшәү рәвеше формалаштыруга ярдәм итә, әхлак, толерантлық, башка социаль әһәмиятле сыйфатлар (чаралар, акцияләр, форумнар) тәрбияләүгә юнәлдерелгән; социаль өлкә муниципаль объектларын төзү, үстерү һәм ремонтауга юнәлдерелгән; ижтимагый инфраструктура объектларын, тәзекләндерү, рекреация зоналарын, социаль тарту нокталарын, халыкның күпләп ял итү урыннарын булдыруга, үстерүгә һәм ремонтауга юнәлтелгән</p>	5
	проект иҗтимагый файдасы булмаган буларак бәяләнә.	0
II.	Халыкны бәяләү проблемасының актуальлеге (киссенлеге):	
	<p>бик югары - проблема халык тарафыннан критик дип бәяләнә, проблеманы хәл итү зарур. халыкның тормыш-көнкурешен тәэмин итү шартларын саклау</p>	8
	<p>югары - проблема халык тарафыннан шактый бәяләнә, аның чишелешешенең булмавы тормыш сыйфатына тискәре йогынты ясаячак</p>	7
	<p>уртача - проблема халык тарафыннан актуаль дип бәяләнә, аның каары тормыш сыйфатын яхшыртуга китеrerгә мөмкин</p>	6
	түбән - халык тарафыннан актуаль буларак бәяләнми, аның каары тормыш сыйфатын яхшыртуга китерми	0
III.	Инициатив проект нәтижәләрен карап тоту (тоту) максатларында киләсе чорларда өстәмә бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру зарурлығы	
	юк	5
	әйе	0

IV.	Инициатив проектны ғамәлгә ашыру вакыты	
	1 календарь елга кадәр	4
	2 календарь елга кадәр	3
	3 календарь елга кадәр	2
	3 календарь елдан артык	1
V.	«Эксплуатация (тормыш) вакыты» инициатив проект нәтижәләре	
	5 елдан	4
	3 елдан 5 елга кадәр	3
	1 елдан 3 елга кадәр	2
	1 елга кадәр	1
VI.	Гаризага күшүп бирелгән проект-смета (смета) документлары (төзелеш (реконструкция), капиталь ремонт, ремонт буенча) булу;	
	проект-смета (смета) документларына ихтыяж бар яисә юк	10
	юк	0
VII.	Гаризага теркәлгән презентация материалларының көгазьдә һәм электрон рәвештә булуы	
	әйе	10
	юк	0
VIII.	Халық тарафыннан инициатив проектны финанслау дәрәжәсе	
	проект бәясенең 20% нан	5
	проект бәясенең 15% тан 20% ка кадәр	4
	проект бәясенең 10% тан 15% ка кадәр	3

	проект бәясенең 5% тан 10% ка кадәр	2
	проект бәясенең 5% ына кадәр	1
IX.	Юридик затлар һәм индивидуаль эшқуарларның инициатив проектны финанслауда катнашу дәрәжәсе	
	проект бәясенең 20% нан	5
	проект бәясенең 15% тан 20% ка кадәр	4
	проект бәясенең 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясенең 5% тан 10% ка кадәр	2
	проект бәясенең 5% ына кадәр	1
X.	Инициатив проектны гамәлгә ашыруда халыкның хезмәт катнашу дәрәжәсе	
	проект бәясенең 20% нан	5
	проект бәясенең 15% тан 20% ка кадәр	4
	проект бәясенең 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясенең 5% тан 10% ка кадәр	2
XI.	Инициатив проектны гамәлгә ашыруда юридик затларның һәм индивидуаль эшқуарларның хезмәттә катнашу дәрәжәсе	1
	проект бәясенең 20% нан	5
	проект бәясенең 15% тан 20% ка кадәр	4
	проект бәясенең 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясенең 5% тан 10% ка кадәр	2
	проект бәясенең 5% ына кадәр	1